

Rada
Evropské unie

Brusel 5. února 2021
(OR. en)

5947/21

CONSOM 32	ENER 31
COMPET 76	DIGIT 17
MI 62	RELEX 82
TRANS 60	COMER 11
CLIMA 27	CHINE 2
ENV 64	DATAPROTECT 28
ENT 20	EDUC 37
JUSTCIV 18	EF 51

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada

Předmět: Návrh závěrů Rady o novém programu pro spotřebitele

Delegace naleznou v příloze návrh závěrů Rady o novém programu pro spotřebitele.

NÁVRH

závěrů Rady o novém programu pro spotřebitele

PŘIPOMÍNÁJÍC spolehlivý legislativní rámec EU v oblasti ochrany spotřebitele, který se již téměř padesát let neustále vyvíjí a výrazně přispívá k integraci jednotného trhu;

PŘIPOMÍNÁJÍC usnesení Rady přijaté dne 11. října 2012¹ v reakci na předchozí „Evropský program pro spotřebitele: zvýšení důvěry a podpora růstu“²;

PŘIPOMÍNÁJÍC sdělení Komise týkající se:

- „Zelené dohody pro Evropu“³;
- „Formování digitální budoucnosti Evropy“⁴;
- „Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa“⁵;
- „Identifikace a řešení překážek pro jednotný trh“⁶;
- „Dlouhodobý akční plán pro lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu“⁷;
- „Dodatečná opatření v reakci na COVID-19“⁸;

1 Dokument 14464/12.
2 Dokumenty 10420/12 + ADD 1.
3 Dokumenty 15051/19 + ADD 1.
4 Dokument 6237/20.
5 Dokumenty 6766/20 + ADD 1.
6 Dokument 6779/20.
7 Dokument 6778/20.
8 Dokument 12636/20.

PŘIPOMÍNÁJÍC závěry Rady přijaté dne 17. prosince 2020 „o zajištění oběhového a ekologického oživení“⁹;

PŘIPOMÍNÁJÍC cíle udržitelného rozvoje OSN a Agendu pro udržitelný rozvoj 2030;

ZDŮRAŽŇUJÍC, že cíle Zelené dohody pro Evropu spočívající v přeměně EU na spravedlivou a prosperující společnost s klimaticky neutrálním, čistým a oběhovým hospodářstvím, jež účinně využívá zdroje, vyžadují opatření, která posílí postavení spotřebitelů a podpoří je v tom, aby se aktivně zapojili do ekologické transformace;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že pandemie COVID-19 má kromě bezprecedentních dopadů v podobě zdravotní krize i značný dopad na mnoho oblastí života evropských spotřebitelů;

PŘIPOMÍNÁJÍC opatření přijatá Komisí a členskými státy k zajištění toho, aby evropští spotřebitelé i nadále využívali výhod jednotného trhu a aby jejich práva byla řádně prosazována s cílem povzbudit je, aby podporovali a stimulovaly hospodářské oživení;

PŘIPOMÍNÁJÍC prudký nárůst podvodů, klamavých marketingových technik a lstí při nakupování na internetu, obzvláště během pandemie COVID-19, a úzkou a účinnou spoluprací mezi Komisí a příslušnými vnitrostátními donucovacími a justičními orgány v boji proti těmto nekalým obchodním praktikám;

PŘIPOMÍNÁJÍC iniciativy Komise a členských států, jejichž cílem je zajistit, aby práva spotřebitelů byla chráněna i v odvětví cestovního ruchu v situaci jeho rozsáhlého narušení v důsledku pandemie COVID-19¹⁰;

ZDŮRAŽŇUJÍC potřebu horizontálního přístupu k politice ochrany spotřebitele, který by byl s ohledem na ustanovení Smluv týkajících se ochrany spotřebitele propojen s dalšími politikami EU¹¹;

PODTRHUJÍC skutečnost, že soukromá spotřeba představuje více než polovinu HDP Evropské unie,

⁹ Dokument 13852/20.

¹⁰ Doporučení Komise (EU) 2020/648 ze dne 13. května 2020 o poukazech nabízených cestujícím a cestujícím jako alternativě k náhradám za zrušené souborné cestovní a přepravní služby v souvislosti s pandemií COVID-19 (Úř. věst. L 151, 14.5.2020).

¹¹ Zejména část třetí hlava XV Smlouvy o fungování Evropské unie (ochrana spotřebitele).

RADA EVROPSKÉ UNIE

1. VÍTÁ skutečnost, že dne 13. listopadu 2020 bylo přijato sdělení Komise s názvem „Nový program pro spotřebitele: posílení odolnosti spotřebitele pro udržitelné oživení“ (dále jen „nový program pro spotřebitele“), který představuje vizi spotřebitelské politiky EU v období 2020–2025;
2. **PODPORUJE** prioritní oblasti a klíčové akční body, jejichž cílem je definovat a zavést opatření k zajištění vysoké a účinné úrovně ochrany spotřebitele a k posílení postavení spotřebitelů v EU v rámci ekologické a digitální transformace;
3. **ZDŮRAZŇUJE** poučení z pandemie COVID-19 a rovněž význam zachování vysoké úrovně ochrany spotřebitele v dobách krize; **VYZDVIHUJE**, že je důležité prověřit účinnost stávajících mechanismů a převést tyto poznatky do ambiciózních a komplexních dlouhodobých spotřebitelských politik EU a členských států s cílem chránit zájmy spotřebitelů v budoucích krizích a posílit jejich odolnost;
4. **SOUHLASÍ** s cílem spočívajícím v posouzení dlouhodobého dopadu onemocnění COVID-19 na vzorec spotřeby a mobility lidí v EU, což by sloužilo jako základ budoucích politických iniciativ s cílem zvýšit odolnost a připravenost EU na podobné hrozby v budoucnosti; **VÍTÁ** záměr Komise využít prognózy za účelem lepšího předvídaní a zmírňování dopadu budoucích krizí na spotřebitele;
5. **PODPORUJE** holistický přístup ke spotřebitelské politice, jenž se odráží v novém programu pro spotřebitele, a zdůrazňuje potřebu spolupráce a koordinace mezi Komisí a členskými státy, která se ukázala být pro zajištění ochrany spotřebitelů nezbytná; **ZDŮRAZŇUJE**, že je třeba začlenit zájmy spotřebitelů do navrhování a provádění odvětvových politik; **UZNÁVÁ** význam behaviorálního přístupu při stanovování politických opatření;
6. **UZNÁVÁ** přínos komplexních vnitrostátních spotřebitelských politik, které fungují v součinnosti s novým programem pro spotřebitele a zároveň zachovávají autonomii vnitrostátních rozhodnutí s cílem přispět k zajištění plně funkčního jednotného trhu; **VYZÝVÁ** Komisi, aby tuto součinnost podporovala;

7. **PODTRHUJE** politickou vizi spočívající v posílení postavení spotřebitelů a jejich zapojení do hospodářství po pandemii tím, že se z nich stanou klíčoví aktéři udržitelného oživení, čímž se posílí konkurenceschopnost hospodářství EU a jednotného trhu; **ZDŮRAZŇUJE**, že spotřebitelská politika přispívá k oživení a posiluje vnitřní vazbu mezi důvěrou spotřebitelů a hospodářským růstem;
8. **VYBÍZÍ** členské státy k podpoře spotřebitelů v tom, aby se stali důležitými aktéry ekologické transformace a prosazovali udržitelnou výrobu a spotřebu, a to i prostřednictvím přijetí inovativních řešení, která přispívají k posílení konkurenceschopnosti EU a jejího globálního vedoucího postavení, jakož i prostřednictvím vzdělávání a informovanosti spotřebitelů; **ZDŮRAZŇUJE**, že udržitelné produkty by měly být běžně k dispozici, cenově dostupné a přístupné všem spotřebitelům;
9. **VYZDVIHUJE**, že je třeba posílit postavení spotřebitelů prostřednictvím cílených, jasných, harmonizovaných a spolehlivých informací o dopadu na životní prostředí, například o uhlíkové stopě a o oběhové povaze zboží, včetně potravin a služeb, tím, že bude upřednostňována koncepce spotřebitelsky vstřícných informací a zároveň se zamezí přehlcení informacemi a nepřiměřené zátěži pro podniky; **VÍTÁ** záměr Komise navrhnout opatření na podporu udržitelné spotřeby tím, že se zlepší právo spotřebitelů na přesné a efektivní informace, a lépe je chránit před určitými praktikami, jako jsou nepodložená environmentální tvrzení a klamavá ekologická reklama („greenwashing“);
10. **ZDŮRAZŇUJE**, že je třeba snížit ekologickou stopu spotřebitelů podporou dlouhé životnosti a trvanlivosti výrobků, řádné údržby, opravitelnosti a recyklace a zároveň předcházet předčasnému zastarávání výrobků, a to i pokud jde o software; **VÍTÁ** záměr Komise zabývat se těmito otázkami v příslušných připravovaných legislativních návrzích;
11. **UZNÁVÁ** úlohu spotřebitelů v nových obchodních modelech, které by mohly optimalizovat účinnost a udržitelnost zboží a služeb, jako je sdílení, leasing nebo repasování zboží, nebo poskytovat je jako službu či z druhé ruky v souladu s cíli oběhového hospodářství; **VÍTÁ** záměr Komise posílit „právo na opravu“ tak, aby bylo možné zboží systematictěji a snáze opravovat, a to i po záruční době za cenu a ve lhůtě, jež jsou pro spotřebitele přiměřené;

12. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba zajistit spolehlivé, bezpečné a spravedlivé digitální prostředí pro spotřebitele prostřednictvím odpovídajících politik, právních předpisů, které obstojí i v budoucnu, kapacit a nástrojů v oblasti prosazování práva, které zohledňují výzvy spojené s digitální érou, umožňují inovace s cílem poskytovat ekologické a bezpečnější zboží a služby a zajišťují rovnocennou úroveň ochrany spotřebitelů on-line i off-line;
13. PODPORUJE záměr Komise revidovat směrnici o obecné bezpečnosti výrobků¹² s cílem vytvořit rovné podmínky pro bezpečnost výrobků on-line i off-line tím, že se zdokonalí systémy stahování výrobků z oběhu, jejich vymáhání a sledovatelnost, s cílem zajistit, aby všechny výrobky uváděné na jednotný trh byly bezpečné;
14. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité vytvořit jasný rámec odpovědnosti a ručení pro on-line platformy, včetně přijetí vhodných opatření k účinnému řešení podvodných, nekalých a zavádějících obchodních praktik a prodeje nevyhovujícího a nebezpečného zboží a služeb prostřednictvím on-line platform; VÍTÁ a PODPORUJE v tomto ohledu pravidelný dialog mezi Komisí a uvedenými platformami;
15. ZDŮRAZŇUJE potřebu soudržnosti a jasného propojení mezi právními předpisy EU na ochranu spotřebitele a právními předpisy EU o digitálních trzích, zejména s ohledem na navrhovaný akt o digitálních službách¹³ a akt o digitálních trzích¹⁴, s cílem zavést vysokou úroveň ochrany spotřebitele, pokud jde o práva spotřebitelů, přístup ke zboží a službám, včetně přeshraničního, transparentního, odpovědného a bezpečného digitálního prostředí, a vyjasnit a posílit odpovědnost internetových zprostředkovatelů, zejména on-line platform;

¹² Směrnice 2001/95.

¹³ Dokumenty 14124/20 + ADD 1 – 3 + REV 1.

¹⁴ Dokumenty 14172/20 + ADD 1 – 4.

16. VYBÍZÍ k revizi pokynů k provádění a uplatňování směrnice o nekalých obchodních praktikách¹⁵ a směrnice o právech spotřebitelů¹⁶ s cílem vyjasnit jejich uplatňování na nové obchodní praktiky, zejména v digitální ekonomice a sociálních médiích; VÍTÁ záměr Komise zavést soubor inovativních elektronických nástrojů, který by měl podporovat příslušné orgány, jako jsou například vnitrostátní orgány a spotřebitelské organizace, při odhalování nezákonných obchodních praktik na internetu;
17. DŮRAZNĚ PODPORUJE přístup Komise k řešení konkrétních potřeb spotřebitelů s ohledem na zranitelnost spotřebitelů, aby se zajistilo, že nikdo nebude opomenut; PODTRHUJE, že je třeba podporovat inkluzivní informační kampaně a místní poradenství v zájmu posílení ochrany spotřebitelů on-line i off-line; ZDŮRAZŇUJE, že je důležité podporovat služby dluhového poradenství a preventivního finančního poradenství, jakož i zvážit mechanismy úlev;
18. PODTRHUJE, že dynamická a rychlá transformace retailových finančních služeb, díky níž mají spotřebitelé k dispozici nové digitální kanály a produkty, vyžaduje legislativní a behaviorální přístup k ochraně zájmů spotřebitelů; VYZDVIHUJE nutnost posílit ochranu zranitelných spotřebitelů, kteří potřebují úvěr na nákup základního zboží a služeb, jako je zdravotní péče, vzdělávání a veřejné služby;
19. PODPORUJE záměr Komise revidovat směrnici o spotřebitelském úvěru¹⁷ a směrnici o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku¹⁸, zejména s cílem posílit ochranu spotřebitelů prováděním konkrétních opatření, která by zabránila dezinformování spotřebitelů, nadměrnému zadlužování a sociálnímu vyloučení, například objasněním požadavků na úvěruschopnost; VYBÍZÍ Komisi, aby prozkoumala, jak chránit spotřebitele před nadměrným zadlužením, pokud si vezmou určité druhy úvěrů; ZDŮRAZŇUJE, že je třeba, aby spotřebitelé dostávali jasné, nezbytné a vhodné předsmluvní informace, aby mohli činit informovaná rozhodnutí, aniž by docházelo k přetížení informacemi;

¹⁵ Směrnice 2005/29.

¹⁶ Směrnice 2011/83.

¹⁷ Směrnice 2008/48.

¹⁸ Směrnice 2002/65.

20. PODTRHUJE skutečnost, že spolu s vnitrostátními orgány hraje i občanská společnost, zejména spotřebitelské organizace a zástupci podniků, významnou úlohu při utváření politiky ochrany spotřebitele, přičemž cílem je vzájemně prospěšný vztah zejména v souvislosti s ekologickou transformací a digitální transformací, a zajištění širší účasti na formulování a provádění ochrany spotřebitele na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni; ZDŮRAZŇUJE, že je třeba plně využít potenciálu spotřebitelských organizací s cílem lépe chránit kolektivní zájmy spotřebitelů a čelit rozšířeným rizikům poškození spotřebitelů;
21. VYZDVIHUJE význam účinného režimu spolupráce v oblasti prosazování práva a vhodných mechanismů nápravy, které spotřebitelům umožní provádět transakce na jednotném trhu, včetně přeshraničních, bez překážek a s důvěrou;
22. VYZÝVÁ k aktivnímu zapojení do sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele¹⁹, k přijetí účinných mechanismů alternativního řešení sporů, včetně platformy pro řešení sporů on-line, a k trvalé podpoře sítě evropských spotřebitelských center;
23. VYZÝVÁ k důslednému a účinnému vymáhání pravidel EU na ochranu spotřebitele, aby byla zajištěna důvěra spotřebitelů prostřednictvím boje proti různým diskriminačním praktikám, které omezují výběr spotřebitelů a přístup ke zboží a službám;
24. VYZÝVÁ k řádnému provádění nedávno přijatých pravidel EU na ochranu spotřebitele, jako je směrnice o prodeji zboží²⁰, směrnice o digitálních smlouvách²¹, směrnice o lepším vymáhání práva a modernizaci právních předpisů²² a směrnice o zástupných žalobách²³, což přispěje k řádnému fungování jednotného trhu;
25. VYZÝVÁ k rozvoji účinné spolupráce se třetími zeměmi s cílem zajistit bezpečné uvádění výrobků na jednotný trh a zajistit spotřebitelům přístup k bezpečným výrobkům prodávaným on-line i off-line;

¹⁹ Zavedena na základě nařízení (EU) 2017/2394.

²⁰ Směrnice 2019/771.

²¹ Směrnice 2019/770.

²² Směrnice 2020/1828.

²³ Směrnice 2019/2161.

26. VYZÝVÁ Komisi, aby předložila konkrétní návrhy týkající se umělé inteligence, jež budou vycházet z přiměřeného přístupu založeného na posouzení rizik a budou zajišťovat vysokou úroveň ochrany spotřebitele s cílem zajistit transparentnost, odpovědnost, srozumitelnost, ověřitelnost a bezpečnost; POŽADUJE mechanismy, které zajistí účinné prosazování ze strany příslušných orgánů, jakož i vhodná opatření týkající se bezpečného, důvěryhodného a etického používání algoritmických systémů, přičemž se zohlední vnitrostátní strategie; PODPORUJE v tomto konkrétním kontextu zaměření Komise na ochranu základních práv, jako je nediskriminace;
27. VYZÝVÁ k rozsáhlé a účinné spolupráci vnitrostátních orgánů a všech zúčastněných stran v oblasti spotřebitelské politiky, včetně občanské společnosti, a mezi vnitrostátními a evropskými spotřebitelskými organizacemi a Komisí; POTVRZUJE stěžejní úlohu spotřebitelských organizací a jejich hlavní úkoly spočívající v poskytování poradenství, podpory a prosazování specifických potřeb spotřebitelů a v obraně jejich zájmů, a to i prostřednictvím procesu normalizace, za účelem dosažení vyváženějšího sociálně tržního hospodářství;
28. Podporuje záměr Komise vytvořit nový správní systém k řízení provádění nového programu pro spotřebitele tím, že do ročního cyklu zapojí členské státy a všechny ostatní příslušné zúčastněné strany; VÍTÁ vytvoření nové poradní skupiny pro spotřebitelskou politiku, která sdružuje občanskou společnost, včetně spotřebitelských organizací, průmyslu a akademické obce; SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ nový srovnávací přehled podmínek pro spotřebitele na rok 2021, který zajistí lepší správu nového programu pro spotřebitele;
29. UZNÁVÁ, že na provádění nového programu pro spotřebitele a vnitrostátních spotřebitelských politik je třeba vyčlenit nezbytné zdroje, zejména v rámci programu pro jednotný trh na období 2021–2027, konkrétně jeho spotřebitelského cíle;
30. VYZÝVÁ všechny strany, aby účinně spolupracovaly v zájmu zajištění rychlého provádění a účinného monitorování nového programu pro spotřebitele a aby ve vhodných případech pravidelně posoudily, jak jej přizpůsobit novým okolnostem a potřebám.